

وزیر دفاع عراق سفیر اعتماد سازی

وزیر دفاع عراق در حالی عازم ایران شد که به نظر می‌رسد وی در این سفر حامل پیام‌هایی برای جلب اعتماد ایران و برطرف کردن برخی نگرانی‌های آن بود.

به گزارش آران نیوز: وزیر دفاع عراق در سفر به ایران و دیدار با سرداد دهقان به بحث و بررسی مسائل پرداخت که به نظر می‌رسد محور آن بر اطمینان بخشی به ایران در خصوص برخی مسائل نگران کننده بود.

در این میان نکته قابل توجه اینکه از موارد بسیار نادر در فاصله زمانی کوتاه گذشته اینکه سردار قاسم سلیمانی در پی اعلام پیروزی ارتش عراق در آزادسازی موصل سه بار عنوان ارتش این کشور را به کار گرفت و به دو دلیل از این بابت ابراز خرسندی و آسودگی کرد:

اول: ارتش عراق و نیروهای الحشد الشعبی خطر را از عراق دور کردند و وجود الحشد الشعبی موجب شد ارتش عراق به یک حزب الهی تبدیل شود.

دوم: هیچ اثری از حزب بعث در ارتش عراق دیده نمی‌شود و ارتش امروز جایگاه بزرگی پیدا کرده است در نتیجه می‌توان در دفاع از حاکمیت کشور به آن اعتماد کرد.

آسودگی خاطر ایران در قبال ارتش عراق

تردیدی نیست وقتی سردار سلیمانی چنینی توصیفی در مورد ارتش عراق به کار می‌برد و از کلمه «اعتماد» و خالی بودن ارتش از نیروهای حزب بعث استفاده می‌کند، به معنی اشاره روشن او به این است که ایران در مورد ارتش عراق به عنوان یک ارتش دشمن نگرانی ندارد.

زمینه سازی برای سفر وزیر دفاع عراق به ایران

به عبارت دیگر ترس ایران از نحوه تشکیل ارتش عراق پس از سال 2003 پایان یافته است و ارتش این کشور اکنون از نگاه ایران یک ارتش کارآزموده است که فرماندهی آن علیه ایران نیست، از همین رو این اشاره ها زمینه را برای دیدار اخیر وزیران دفاع ایران و عراق فراهم کرد که بی تردید این دیدار نیز دلایل مهمی را در دل خود جا داده است.

در این میان سردار حسین دهقان وزیر دفاع ایران در دیدار با عرفان الحیالی همتای عراقی خود تاکید کرد، وحدت اراضی عراق و همبستگی ملی آن ضامن ثبات و امنیت این کشور و نیز منافع تمام گروه‌های و طوایف آن است.

پیام سردار دهقان در مورد تقویت همکاری دفاعی بین ایران و عراق

وی پیروزی های اخیر نیروهای مسلح عراق در مبارزه با تروریسم و آزادی موصل را به وزیر دفاع عراق تبریک گفت و اظهار داشت: امنیت عراق، امنیت ایران است از همین رو با دولت و ملت عراق همکاری می‌کنیم و به حمایت خود از آن ادامه می‌دهیم و به منظور برقراری امنیت و ثبات دائم در عراق تمام قدرت سیاسی، اقتصادی و نظامی را در کنار توانمندی های عراق به کار می‌گیریم.

دهقان همچنین ابراز امیدواری کرد، سفیر وزیر دفاع عراق به ایران روند همکاری دو کشور را تقویت کند به گونه ای که دو طرف روابط دفاعی قوی ای برقرار کنند.

ایران در کنار دولت و ملت عراق از مبارزه با داعش تا بازسازی کشور

به گفته وی ایران همانطور که در مرحله مبارزه با گروه تروریستی داعش در کنار عراق بود، اکنون نیز برای بازسازی عراق با تمام توان در کنار دولت و ملت عراق خواهد ایستاد.

مهم ترین محورهای بحث و گفت و گوی دهقان با الحیالی که رسانه های ایران به آن اشاره داشتند عبارتند از:

اول: حفظ امنیت موصل و تثبیت آن در آینده به گونه ای که داعش بار دیگر در آن راه پیدا نکند که این موضوع به همکاری نظامی و اطلاعاتی و تسلیحاتی دو کشور مربوط می‌شود.

دوم: دهقان در مورد حفظ امنیت عراق به بازتاب همه پرسی استقلال اقلیم کردستان عراق به ریاست مسعود بارزانی اشاره داشت که اشاره ای روشن و یا تهدید نظامی آشکار ایران علیه بارزانی است.

سوم: ایران به موضوع امضای توافق دفاعی مشترک با عراق در آینده اهمیت زیادی قائل است و این موضوع را به طور مستقیم به وزیر دفاع عراق منتقل کرد تا او نیز به نوبه خود این موضوع را به مسئولان کشورش منتقل کند تا در آینده مورد بررسی قرار بگیرد.

تاکید ایران بر ممنوعیت حضور نیروهای بیگانه در عراق

اما در مورد اظهارات سردار قاسم سلیمانی باید گفت، هر بار که وی از ارتش عراق تعریف کرد، این عبارت را به کار برد: عراق اجازه نخواهد داد نیروهای بیگانه در خاک این کشور باقی بمانند.

با نزدیک شدن پایان عملیات نظامی معلوم می‌شود موضوع ماهیت حضور نیروهای ائتلاف بین المللی علیه داعش و مدت

زمان حضور آنان در عراق پس از عملیات نظامی آمریکا و نیز مناطق حضور این نیروها از مدت‌ها پیش و به طور عمیق بین عراق و آمریکا مورد بحث و بررسی قرار داشته است.

این موضوع تکرار همان نگرانی و دغدغه دولت سابق عراق است که در نهایت موجب شد با درخواست آمریکا مبنی بر ایجاد پایگاه نظامی مخالفت کرده و برای خروج نیروهای آمریکایی از خاک عراق در سال 2011 توافقنامه ای امضا شود به گونه ای که این نیروها با نارضایتی عراق را ترک کردند.

در این شرایط موضوع عدم حضور نیروهای نظامی بیگانه در خاک عراق نیازمند بررسی بین وزیران دفاع ایران و عراق بود و نمی توان گفت در چنین ملاقاتی از آن غفلت شده باشد.

بی تردید توجه آمریکا به ارتش عراق در مقابله معادله توجه ایران به الحشد الشعبی می تواند موجب نگرانی فراوان ایران شود، از همین رو گزارش های متعددی منتشر شد که از نگرانی و یا مخالفت ایران با فشار نیروهای ائتلاف بین المللی بر فرماندهان نیروهای مسلح عراق حکایت داشت زیرا بر اساس این گزارش ها هدف از اعمال این فشارها بر فرماندهان ارتش و نیروهای مسلح عراق حضور نیروهای ائتلاف بین المللی علیه داعش در کنار ارتش عراق در مناطق حساس نظامی بود که به عنوان مثال می توان به وجود پایگاه نظامی آمریکا در نزدیکی نقطه مرزی مشترک با سوریه یا استقرار نیروهای عراقی در مناطق مشخصی از این کشور اشاره کرد.

این موضوع بیشتر به تحرکات نظامی در نقاط مرزی عراق با سوریه، اردن و عربستان مربوط می شد.

همزمانی سفر الحیالی به ایران با سفر مسئول نظامی سعودی به بغداد

نکته قابل توجه اینکه سفر حیدر العبادی نخست وزیر عراق به ایران به طور مستقیم پس از سفر او به عربستان صورت گرفت و سفر الحیالی به تهران نیز در پی سفر رئیس ستاد ارتش عربستان به بغداد و دیدار با همتای عراقی خود انجام شد که توافق دو طرف بر سر تشکیل کمیته های مشترک همکاری برای حفظ امنیت مرزهای مشترک عراق و عربستان را به دنبال داشت.

همچنین دیدار الحیالی با دهقان همزمان با دیدار العبادی با فرماندهان الحشد الشعبی صورت گرفت آن هم در شرایطی که اختلاف دو طرف بر سر برخی مسائل موجب تبادل اظهارات تند بین آنان شد اما دیدار الحیالی با دهقان به این اخبار پایان داد و حاکی از نوعی توافق دوستانه در مورد حفظ الحشد الشعبی و ساختار آن به شکل نیروهای وابسته به فرماندهی کل نیروهای مسلح تحت اداره دولت عراق و به عنوان بخشی از نهاد نظامی و امنیتی این کشور است.

اهمیت الحشد الشعبی از نگاه ایران

روشن است که ایران به آینده الحشد الشعبی اهمیت زیادی می دهد و از برخی پیشنهادات مربوط به منحل شدن این نیروها نگران است، از همین رو چه بسا سفر وزیر دفاع عراق به تهران حامل پیام اطمینان بخش برای ایران باشد مبنی بر اینکه دولت و ارتش عراق به اعتماد شما برای اداره امور خود نیاز دارند و نباید در مورد آنان نگرانی زیادی وجود داشته باشد.

نکته دیگر اینکه امکان ندارد در دیدار وزیران دفاع ایران و عراق موضوع بدهی های نظامی عراق به ایران مطرح نشده باشد، بدهی هایی که حاصل سلاح و مهماتی است که ایران به ویژه از زمان ورود داعش به عراق در اختیار آن قرار داد.

در این ارتباط اخبار رسانه ای ایران پیش از ورود الحیالی به تهران حاکی از این بود که عراق 500 میلیون دلار از بدهی های مربوط به بخش انرژی و برق را به ایران پرداخت کرده است.

یادداشت از باسالم العوادی مدیر مرکز تحلیلهای سیاسی المدار مستقر در لندن